

- удосконалення організації виробництва і праці (підвищення норм; зменшення кількості робітників, які не виконують норми; спрощення структури управління; механізація облікових та обчислювальних робіт; зміна робочого етапу);

- зміна зовнішніх, природних умов (зміна умов видобутку вугілля, нафти, руд, торфу; зміна вмісту корисних речовин);

- структурні зміни у виробництві (зміни частини видів продукції, зміна трудомісткості виробничої програми; зміна частки нової продукції) [9, с. 131-132].

Значення продуктивності праці визначається тим, що її зростання забезпечує підприємствам і всьому суспільному виробництву подальший розвиток і сприятливі перспективи, що в кінцевому рахунку веде до підвищення рівня життя населення. Тому кожному підприємству необхідно приділяти належну увагу підвищенню рівня продуктивності праці. Це сприятиме соціально-економічному розвитку та забезпеченню конкурентоспроможності підприємства на ринку. Для цього потрібно розглядати науково-технічні, технологічні, соціально-економічні та організаційно-економічні передумови зростання продуктивності праці в тісному взаємозв'язку.

Література:

1. Волгін М.А. Економіка праці: (соціально-трудова відносина) / Под ред. Н.А. Волгіна, Ю.Г. Одегова. - М.: Видавництво «ІСПИТ», 2013. - 736 с.
2. Володькіна М.В. Економіка промислового підприємства. Навчальний посібник./ М. В Володькіна — К.: Центр навчальної літератури, 2014. — 196 с.
3. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудова відносина: Підручник/О. А Грішнова — 3-тє вид., випр. і доп. — К.: Т-во "Знання", КОО, 2011. - 559 с.
4. Економічна енциклопедія / Відповідальний редактор С.В. Мочерний. Т. 3./ С.В. Мочерний — К.: Видавничий центр «Академія», 2012. — 952 с.

Небор Михайло
ст. гр. УПЕПМ-21,
Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри
управління персоналом та регіональної
економіки Ілляш І.Д.)

МОЖЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Можливості реформування національної системи соціальної політики за сучасних умов постають залежними в основному від соціально-економічного розвитку країни і її регіонів.

Аналіз іноземного досвіду свідчить, що в назріла необхідність докорінної перебудови принципів, методів, підходів до функціонування практично всіх складових соціальної політики, які зачіпають головні сфери життєдіяльності суспільства. Це, передусім, стосується переходу до ринкових моделей зайнятості, які означають впровадження цілковито нових методів та принципів управління трудовим потенціалом країни. Зокрема, політика зайнятості повинна ґрунтуватись на: формуванні необхідних організаційних і соціальних умов для забезпечення гарантій зайнятості; здійсненні заходів, що спрямовані на попередження безробіття; державній підтримці малого і середнього бізнесу; на підвищенні ролі держави у вирішенні проблем створення та захисту робочих місць, залученні до вирішення цього питання комерційних структур [1, с. 79]. Адже досвід зарубіжних країн показує, що ще жодній країні не вдалося цілком вирішити усі наявні проблеми сфери зайнятості за допомогою лише одного методу.

Серед головних напрямків соціального захисту варто відзначити потребу у [2, с. 122]: розвитку пенсійного забезпечення й пенсійного страхування; впровадженні медичного страхування; реформуванні всієї системи соціальної допомоги, реальному функціонуванні адресної допомоги; соціальному забезпеченні соціально на менш захищених верств населення (жінок, дітей,

молоді); забезпеченні рівних з іншими можливостей для участі в суспільному житті людям з обмеженими можливостями та ін.

В Україні за сучасних умов соціально-економічної кризи та воєнних дій на Сході не має достатньо матеріальних засобів і умов, які дозволили б виконувати навіть ті норми, які вже прийняті. Потребують особливого підходу соціального захисту й вимушено переміщені особи [3], що не тільки зачіпає фінансову допомогу, а й комплексну інтеграцію сімей постраждалих від бойових дій у нові для них умови і суспільні громади. Не менш важливим аспектом діяльності є вдосконалення соціального захисту учасників бойових дій, надання їм та їхнім сім'ям адекватної підтримки.

Всі перераховані вище та багато інших складових соціальної політики держави на сьогодні не можуть бути реалізовані через відсутність системності у змінах, що впроваджуються. Вибірковість реформ, їх можливості стикаються із застарілістю підходів у діяльності органів соціальної сфери, їх архаїчністю. Тому владним органам, які відповідальні за соціальну сферу, передусім, необхідно зосередитись на особливо важливих для суспільства ділянках соціальної політики для їх успішної реалізації: оплата праці, соціальний захист населення, регулювання ринку праці, освіта та охорона здоров'я. А це, в свою чергу, не може бути здійснене без ґрунтового реформування відповідних складових соціальної сфери країни, переформатування всієї системи і переходу до світових стандартів соціального захисту населення та методів реалізації соціальної політики.

Література:

1. *Забута Н. Регулювання зайнятості населення: теорія і зарубіжний досвід / Н. Забута // Економіка. Проблеми економічного становлення. – 2009. – № 5. – С. 76–82.*
2. *Кузьменко Р. В. Соціальна політика: основні проблеми періоду глобалізації [Текст] / Р. В. Кузьменко // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2008. – № 6. – С. 120–123.*
3. *Рекомендації Міжнародної науково-практичної конференції «Внутрішньо переміщені особи в Україні: реалії та можливості» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.idss.org.ua/archiv/2015_27_02Recomendations.doc.*

4. *Соціальна політика України: питання теорії, сучасного стану та перспективи [Електронний ресурс] / Н. О. Циро // Актуальні питання медичної психології : науковий журнал. – Режим доступу : <http://medpsychology.pp.ua/sotsyalna-polityka-ukrainu>.*

5. *Шевчук П. Соціальна політика : Навчальний посібник / Петро Шевчук. – Львів : Світ, 2003. – 399 с.*

Нестерук Юлія
ст. гр. ЕЕПм-11,
Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доценткафедри економіки підприємств і
корпорацій Шумейко О. Т.)

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ .

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА МЕТОДИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Слід підкреслити, що інноваційна діяльність сьогодні стає одним з найважливіших чинників забезпечення стійкого соціально-економічного та екологічно безпечного розвитку як окремих країн, так і світу в цілому [2]. Особлива актуальність інноваційного пристосування економіки України зумовлена, головним чином, наростаючою технологічною відсталістю виробництва, необхідністю швидкого завоювання ринків для обробного сектора вітчизняної економіки і збереження науково-технічного потенціалу країни [1] .

Сьогодні Україна практично зникла з винахідницької та інноваційної карти світу . Нині її частка у світовому обсязі торгівлі наукомісткої продукцією становить 0,1 % [3]. На внутрішньому ринку ситуація трохи краще , але підприємства таки воліють закуповувати вже діючі та випробувані технології , так як фінансувати нові розробки ризиковано. Щоб стимулювати залучення фінансових ресурсів , держава повинна страхувати інноваційні ризики [1] .

Провішт аналіз статистичних показників можна сказати , що нноваційні процеси у вітчизняній економіці не набули вагомих масштабів, кількість підприємств, що впроваджують інновації, зменшується з кожним роком і становить зараз 12–14%, що менше в 3–4 рази, ніж в інноваційно розвинутих економіках. Наукоємність промислового виробництва знаходиться на рівні